

Zamanın Stratejik Muamması:Osmanlı

İçeriği Yazan: [yafes ibni NUH](#) [1] Zaman: Paz, 22/01/2012 - 21:47

Yazar: Koray Canses

Yazının Yazıldığı Tarih: 18.01.2012

Osmanlı İmparatorluğu'nun günümüz iç ve dış siyasında üstlendiği rol genel olarak çerçevesi çizilmemiş bir soru işareti olarak ortada durmaktadır. Hele 2002 yılından itibaren başlayan toplumsal dönüşüm ve güçlenen "cemaat"çı entellektüel birikim "Yeni Osmanlıcılık" gibi akımları gün yüzüne çıkartmaları bu olgu etrafında akademik bir çerçeve çizmenin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Öncelikle bu yazının amacı genel itibariyle bu ilişkisel olguya genel bir boyut kazandırmak ve kısa bir analiz yapmaktır.

Osmanlı Devleti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında sınırları çizilmiş bir sınır koymak mümkün değildir. Aralarında zıtlıklar ve karşıtlıklar bulundurmasına rağmen sıkı sıkıya bir ilişki bağı ile örüntülü olmaları 1923 yılını ancak simgesel bir tarih öznesi yapmaktan kurtaramaz.

Atatürk ve Genç Türkiye'nin ideologları genel itibariyle Tanzimat döneminin yarattığı hava içinde yetişmişlerdir. Ve ideolojilerini şekillendiren temel yapı içinde bulundukları devletin nasıl "kurtulacağı" olmuştur. Devlet bürokrasisi içinde Avrupa'yı ve dünyayı algılayıp analiz edecek birikimde ve cesaretinde bir grup oluşmadı. Mustafa Kemal Paşa öncelikle bu boşluğu doldurarak işe başladı ve Osmanlı İmparatorluğu'nun "devletsizliği"ni gidermek için yoğun mücadelelere girişti. Bu salt Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın tahlili ve hamasi edebiyatla açıklanamaz. Bu yaklaşım "Kayıtsız şartsız egemenlik milletindir!" sözünün ancak içi boşaltılır.

Mustafa Kemal devlet yapısını kökten değiştirmesine rağmen Osmanlı'dan büyük bir miras devraldı. O miras Türk politik kültürüdür. Şerif Mardin hocanın belirttiği üzere merkez çevre ilişkilerinin genel boyutu cumhuriyetle bir değişime uğramamıştır. Bu açık yoğun bir ideolojik faaliyet ve kimlik yaratma çalışmalarıyla kapatılmaya çalışılmıştır. Ama Atatürk tipik bir pratik çözümle merkez çevre karşıtlığını çözme de bu iki karşıt grubu "yakınlaştırmıştır."

1940 sonrası politik gelişmeler ve liberal atılımlar (DP-AP-ANAP-DYP) deneyimleri göstermiştir ki merkez çevre ilişkilerinin boyutunun Osmanlı'dan kalan şekliyle uygulamada olması türlü sıkıntılara yol açmıştır.

AKP'nin oluşum süreci ve iktidar sürecinde toplumsal mekanizmalarıyla Osmanlı mirası arasındaki ilişki ağı ise başka bir yazının konusudur.

Koray CANSES

iletisim@politikadergisi.com

Devam Eden İçerik: [Zamanın Stratejik Muamması: Osmanlı-2](#) [2]

Yorumlar

- [İç Siyasa](#) [3]

Kaynak URL (04/05/2024 - 22:28 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/okur-makale/zamanin-stratejik-muammasiosmanli>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/yafes-ibni-nuh>

[2] <https://www.politikadergisi.com/okur-makale/zamanin-stratejik-muammasi-osmanli-2>

[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>